

OSIĘGAĆ (33) *vb impf*

osięgać (32), **osiągać** (1) *SkarŻyw.*

o oraz a jasne.

inf osięgać (1). ◇ *praes 1 sg* osięgãm (14). ◇ *3 sg* osięgã (11). ◇ *3 pl* osięgają (5). ◇ *part praes act* osięgając (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde bez cytatu.

1. Wchodzić w posiadanie; opanowywać, zdobywać; occupare *Mącz, Cn; possidere Cn (14)* : Occupo, Ofięgam/ Ofiãdam poliãdam/ ogãrniã *Mącz* 258c.

osięgać czego czym (1): tãkiedy sławy iãkiedy ich przodkowie byli/ cnotãmi łwemi á powãznemi á wczãiwemi łprawãmi Twemi ofięgã á pozylkawãć. *RejZwierc* 119v.

osięgać co (3): *Mącz* 91b; ziemię y pãństwo twoie nieprzyiãciele twoi ofiãgãią *SkarŻyw* 166. *Cf osięgać co czym.*

osięgać co czym (1): ábyłmy [...] owoce wiãry nãłzey dawãli/ á nawięcey ciãrpliwości/ ktorã święci twoi dziedzictwo/ ktoreś im zgotowãł/ ofięgãią. *SkarKaz* 423b.

Szereg: »osięgać a pozyskawać« (1): *RejZwierc* 119v *cf osięgać czego czym.*

a. Dostawać, otrzymywać; obtinere *Mącz, Cn; acquirere, adipisci, impetrare, indipisci pervincere, potiri, recuperare* *Mącz (9)* : Adipiscor, Dołtawã Ofięgam. *Mącz* 3c; Impetro, Ofięgam/ Vprãłzam. *Mącz* 284c; Reporto [...] Metaph. Ofięgam/ otrzimawã. *Mącz* 313d, 168d, 315d, 336c, 348d, 447c, [497]c.

2. Dochodzić, zbliżać się [co] (2) : Insula in utriusque portus ostium proiecta est. Wyłep yełt tãk wielki że oboy brzég y prziltep ofięga. *Mącz* 162d; Noricum, Nifzlã y wyłzlã Bãwãrska ziemiã od Dunãyu áż do gór Apes zwãnych/ miedzy rzekã Enum zwãnã á miedzy górã w Rãkušiech Kalenberg/ To yełt łyã gorã zwãna ofięga. Carnitiã, Stiriã, et Croaciã. *Mącz* 250a.

3. Ogarniać, otaczać, zamykać; amplecti, apprehendere, complecti, continere, implere *Mącz (17)* : Complector sum, Ofięgam/ Ogarniã/ Oblãpiã. *Mącz* 62b; Amplectuntur annales memoriał temporis. Hiłtoriye ofięgãją/ Mãyã w łobie czãłów przelzłych dzieye. *Mącz* 303d, 303d, 446d.

osięgać kogo, co (11): Implet ulnas hominum quatuor, Ofięga/ Ma w łobie cztery łokcie. *Mącz* 304d. *Cf osięgać co na czym, Zwroty.*

osięgać co na czym (1): Libelli supplices, Liłty nã ktorých żãłoby skãrgi y żãdãnie łwe ofięgãją ci ktorzi cziyey łãski żãdãją. *Mącz* 305d.

Zwroty: »pismem osięgać [co]« (1): Notarius, Pifãrz. Proprie, Ktorý po kim co pifze, cziyę mowę piłmem ofięgã [!]. *Mącz* 250d.

»osięgać rozumem« (1): Appraehendo [...] Metaphor. Rozumiem/ ofięgam rozumem. *Mącz* 318a.

»krotkimi słowy osięgać [w tym: co (1)] (2): Circumscripse, Krotko/ krotkimi słowy ofięgãją. *Mącz* 374d, 3b.

»osięgać [kogo, co] w sobie [szyk zmienny] (1): Quadragenarius, Co czterdzieci w łobie ofięga. *Mącz* 334d; Scythia [...] rozmãyte ludzcie ofięga w łobie. *Mącz* 377a, 384b, 436c, 437b, 446d, 464d.

Synonimy: **1. zdobywać, a. dostawać, otrzymywać; 2. dochodzić, 3. obejmować, ogarniać, otaczać, zamykać.**

Formacje współrdzenne cf SIĘGAĆ.

Cf **OSIĘGAJĄCY, OSIĘGANY**

MMk